

Bruksela, 14 listopada 2024 r.
(OR. en)

15728/24

Międzyinstytucjonalny numer
referencyjny:
2024/0292(NLE)

ANTIDISCRIM 159
COCON 43
COHOM 180
COPEN 484
DROIPEN 234
EDUC 427
FREMP 427
JAI 1678
MIGR 411
SOC 839
STATIS 121

PISMO PRZEWODNIE

Od: Sekretarz generalna Komisji Europejskiej (podpisała dyrektor Martine DEPREZ)

Data otrzymania: 14 listopada 2024 r.

Do: Thérèse BLANCHET, sekretarz generalna Rady Unii Europejskiej

Nr dok. Kom.: COM(2024) 526 final

Dotyczy: Wniosek
DECYZJA RADY
w sprawie stanowiska, które ma być zajęte w imieniu Unii Europejskiej na 17. Posiedzeniu Komitetu Stron Konwencji Rady Europy o zapobieganiu i zwalczaniu przemocy wobec kobiet i przemocy domowej w odniesieniu do przyjęcia decyzji dotyczącej procedury wydawania Stronom zaleceń w pierwszej rundzie oceny tematycznej w zakresie kwestii związanych ze współpracą wymiarów sprawiedliwości w sprawach karnych

Delegacje otrzymują w załączeniu dokument COM(2024) 526 final.

Zał.: COM(2024) 526 final

KOMISJA
EUROPEJSKA

Bruksela, dnia 14.11.2024 r.
COM(2024) 526 final

2024/0292 (NLE)

Wniosek

DECYZJA RADY

w sprawie stanowiska, które ma być zajęte w imieniu Unii Europejskiej na 17. Posiedzeniu Komitetu Stron Konwencji Rady Europy o zapobieganiu i zwalczaniu przemocy wobec kobiet i przemocy domowej w odniesieniu do przyjęcia decyzji dotyczącej procedury wydawania Stronom zaleceń w pierwszej rundzie oceny tematycznej w zakresie kwestii związanych ze współpracą wymiarów sprawiedliwości w sprawach karnych

UZASADNIENIE

1. PRZEDMIOT WNIOSKU

Niniejszy wniosek dotyczy decyzji określającej stanowisko, które ma być zajęte w imieniu Unii na 17. posiedzeniu Komitetu Stron Konwencji Rady Europy o zapobieganiu i zwalczaniu przemocy wobec kobiet i przemocy domowej („konwencja stambulska” lub „konwencja”) w dniu 17 grudnia 2024 r. w związku z planowanym przyjęciem projektu decyzji w sprawie nowej procedury, jaką będzie stosował Komitet przy wydawaniu Stronom zaleceń dotyczących wdrażania przez nie konwencji, w oparciu o pierwszą rundę oceny tematycznej Grupy Ekspertów do spraw Przeciwdziałania Przemocy wobec Kobiet i Przemocy Domowej („GREVIO”) zatytułowaną „Budowanie zaufania poprzez zapewnianie wsparcia, ochrony i sprawiedliwości”.

2. KONTEKST WNIOSKU

2.1. Konwencja stambulska

Celem konwencji stambulskiej jest ustanowienie kompleksowego i zharmonizowanego zbioru przepisów służących zapobieganiu i zwalczaniu przemocy wobec kobiet i przemocy domowej w Europie i poza nią. Konwencja weszła w życie 1 sierpnia 2014 r.

UE podpisała konwencję w czerwcu 2017 r., a procedurę przystąpienia zakończyła złożeniem dwóch instrumentów zatwierdzenia 28 czerwca 2023 r., dzięki czemu – w odniesieniu do UE – konwencja weszła w życie 1 października 2023 r. UE przystąpiła do konwencji w odniesieniu do kwestii wchodzących w zakres jej wyłącznych kompetencji, mianowicie kwestii instytucji Unii i jej administracji publicznej¹ oraz kwestii współpracy wymiarów sprawiedliwości w sprawach karnych, azylu i zasady non-refoulement². Wszystkie państwa członkowskie podpisały konwencję, a 22 państw ją ratyfikowało³.

2.2. Komitet Stron

Komitet Stron⁴ składa się z przedstawicieli Stron konwencji. Strony muszą dołożyć starań, aby mianować jako swoich przedstawicieli ekspertów możliwie najwyższej rangi w obszarze zapobiegania i zwalczania przemocy wobec kobiet i przemocy domowej⁵. Zadania powierzone Komitetowi Stron wymieniono w punkcie 1 jego regulaminu wewnętrznego⁶. 1 października 2023 r. UE stała się Stroną konwencji stambulskiej, a tym samym członkiem Komitetu Stron (art. 67 ust. 1 konwencji).

¹ Decyzja Rady (UE) 2023/1075 z dnia 1 czerwca 2023 r. w sprawie zawarcia, w imieniu Unii Europejskiej, Konwencji Rady Europy o zapobieganiu i zwalczaniu przemocy wobec kobiet i przemocy domowej w odniesieniu do instytucji i administracji publicznej Unii, Dz.U. L 143 I z 2.6.2023, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2023/1075/oj>.

² Decyzja Rady (UE) 2023/1076 z dnia 1 czerwca 2023 r. w sprawie zawarcia, w imieniu Unii Europejskiej, Konwencji Rady Europy o zapobieganiu i zwalczaniu przemocy wobec kobiet i przemocy domowej w odniesieniu do spraw związanych ze współpracą wymiarów sprawiedliwości w sprawach karnych, w odniesieniu do azylu i zasady non-refoulement, Dz.U. L 143 I z 2.6.2023, s. 4, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2023/1076/oj>.

³ Stan ratyfikacji na listopad 2024 r.: AT (2013 r.); BE (2016 r.); CY (2017 r.); DE (2017 r.); DK (2014 r.); IE (2019 r.); EL (2018 r.); ES (2014 r.); EE (2017 r.); FI (2015 r.); FR (2014 r.); HR (2018 r.); IT (2013 r.); LU (2018 r.); MT (2014 r.); NL (2015 r.); PL (2015 r.); PT (2013 r.); RO (2016 r.); SI (2015 r.); SV (2014 r.); LV (2023 r.).

⁴ [Komitet Stron – Konwencja stambulska: zwalczanie przemocy wobec kobiet i przemocy domowej \(coe.int\)](http://coe.int).

⁵ Zasada 2.1.b regulaminu wewnętrznego Komitetu Stron.

⁶ Dokument IC-CP(2015)2, przyjęty 4 maja 2015 r.

2.3. Mechanizm monitorowania konwencji stambulskiej

W konwencji stambulskiej ustanowiono mechanizm monitorowania w celu zapewnienia skutecznego wdrożenia jej postanowień przez Strony⁷. Służy on dokonaniu oceny, na ile postanowienia konwencji są stosowane w praktyce, a także zapewnieniu Stronom wytycznych. Ten mechanizm monitorowania obejmuje dwa odrębne, lecz wzajemnie powiązane organy: GREVIO i Komitet Stron. Zgodnie z art. 66 ust. 1 konwencji GREVIO jest niezależną grupą ekspertów, której zadaniem jest czuwanie nad wdrażaniem konwencji stambulskiej w poszczególnych krajach.

Procedurę monitorowania przedstawiono w art. 68 konwencji. Zgodnie z art. 68 ust. 1 Strony zobowiązane są do przedstawienia sprawozdania dotyczącego środków legislacyjnych i innych środków wdrażających postanowienia konwencji, sporządzonego na podstawie kwestionariusza przygotowanego przez GREVIO. Procedura ta, zwana procedurą oceny wyjściowej, zapewnia pierwszą kompleksową ocenę wdrażania przez daną Stronę prawie wszystkich postanowień konwencji. Na podstawie kwestionariusza i dodatkowych informacji od innych właściwych podmiotów GREVIO sporządza sprawozdanie zawierające propozycje środków, które Strona powinna wprowadzić w celu wykonania swoich zobowiązań wynikających z konwencji.

Na podstawie sprawozdania i wniosków GREVIO Komitet Stron może przyjąć, zgodnie z art. 68 ust. 12 konwencji, zalecenia skierowane do danej Strony dotyczące wdrożenia konwencji oraz określić datę przekazania informacji na temat wdrażania tych zaleceń. W myśl tego postanowienia Komitet Stron przyjmuje zalecenia skierowane do państw-Stron, dokonując przy tym rozróżnienia między działaniami, które jego zdaniem dana Strona powinna podjąć jak najszybciej i odnośnie do których musi złożyć sprawozdanie przedstawiające postępy osiągnięte w ciągu trzech lat, a działaniami, które – choć ważne – mogą w opinii Komitetu Stron zostać potraktowane jako mniej pilne.

Mającą zastosowanie procedura wydawania zaleceń opartych na sprawozdaniach wyjściowych GREVIO została ustanowiona przez Komitet na 4. posiedzeniu 30 stycznia 2018 r. i została przedstawiona w dokumencie IC-CP(2018)6⁸. W skrócie – uzgodniono, że zalecenia powinny koncentrować się na niedociągnięciach wskazanych przez GREVIO jako wymagające natychmiastowego działania, wprowadzonych czasownikiem „wzywa”, oraz niedociągnięciach ujętych w rozdziałach I i II konwencji, które wymagają działań naprawczych w najbliższej przeszłości, wprowadzonych czasownikiem „zdecydowanie zachęca”.

Chociaż GREVIO uważa wszystkie swoje propozycje za istotne, ustanowiło hierarchię pilności, wyrażoną za pomocą różnych czasowników wprowadzających: „wzywać”, „zdecydowanie zachęcać”, „zachęcać” i „zwracać się o”. Komitet Stron umyślnie postanowił włączyć do swoich zaleceń propozycje ujęte w rozdziałach I i II wprowadzone wyrażeniem „zdecydowanie zachęca” – mają one szczególnie istotne znaczenie, gdyż stanowią podstawę skutecznego wprowadzenia w życie pozostałej części konwencji. GREVIO również stwierdziło istotne niedociągnięcia w realizacji tych rozdziałów. Uzgodniono ponadto, że Strony powinny mieć trzy lata na wdrożenie zaleceń Komitetu Stron i złożenie sprawozdania. Ponadto Komitet Stron postanowił – w celu uwzględnienia propozycji GREVIO w całości – wyraźnie zwrócić się do danej Strony o wdrożenie pozostałych propozycji GREVIO bez konieczności składania dalszych sprawozdań na temat mniej pilnych kwestii.

⁷ Art. 1 ust. 2 konwencji stambulskiej.

⁸ Dokument otwierający dyskusję w sprawie przyjęcia przez Komitet Stron zaleceń w świetle sprawozdań oraz propozycji i sugestii GREVIO, IC-CP(2018)6.

2.4. Rundy oceny tematycznej

Ponieważ procedura oceny wyjściowej została zakończona w odniesieniu do prawie wszystkich Stron konwencji, pod koniec 2022 r. GREVIO postanowiło przejść do kolejnego etapu oceny przestrzegania konwencji przez państwa-Strony. Zgodnie z art. 68 ust. 3 konwencji procedury oceny GREVIO – po zakończeniu oceny wyjściowej – dzieli się na rundy. Na początku każdej rundy GREVIO wybiera do oceny poszczególne postanowienia i wysyła kwestionariusz w celu zebrania informacji na temat ich wdrażania. Na podstawie tych informacji GREVIO sporządzi sprawozdania. Proces ten określa się mianem rund oceny tematycznej GREVIO.

Pierwsza runda oceny tematycznej jest zatytułowana „Budowanie zaufania poprzez zapewnianie wsparcia, ochrony i sprawiedliwości” i odbędzie się w latach 2023–2031. Ocena wyjściowa obejmowała około 60 artykułów konwencji sтамбуlskiej, natomiast nowa procedura oceny tematycznej dotyczy 19 postanowień szczegółowych⁹. W postanowieniach tych określono normy dla organów egzekwowania prawa, podmiotów wymiaru sprawiedliwości w sprawach karnych, normy świadczenia ogólnych i specjalistycznych usług wsparcia dla ofiar oraz ogólne podejście skoncentrowane na ofiarach. Celem jest bardziej dogłębna ocena tych obszarów, ze szczególnym uwzględnieniem postępów poczynionych odnośnie do każdego postanowienia.

Aby przyjąć zalecenia dla Stron w oparciu o nową ocenę tematyczną GREVIO, Komitet Stron musi ustanowić specjalną procedurę. Wstępna dyskusja na ten temat odbyła się na posiedzeniu Komitetu Stron 3 maja 2024 r. na podstawie dokumentu otwierającego dyskusję przygotowanego przez Sekretariat [IC-CP(2024)6]¹⁰. Po zakończeniu dyskusji Sekretariat Komitetu Stron rozesłał we wrześniu 2024 r. projekt decyzji [IC-CP(2024)10] w sprawie procedury wydawania takich zaleceń wraz ze wzorem przedstawiającym proponowaną strukturę zaleceń, które mają być skierowane do Stron¹¹. Projekt decyzji opiera się w dużej mierze na mającej zastosowanie procedurze wydawania zaleceń na podstawie sprawozdań wyjściowych GREVIO.

2.5. Planowany akt Komitetu Stron

Przewiduje się, że na 17. posiedzeniu zaplanowanym na 17 grudnia 2024 r. Komitet Stron przystąpi do przyjęcia decyzji w sprawie nowej procedury, jaką będzie stosował przy wydawaniu Stronom zaleceń dotyczących wdrażania przez nie konwencji sтамбуlskiej na podstawie pierwszych sprawozdań z oceny tematycznej GREVIO, wraz ze wzorem określającym strukturę takich przysyłanych zaleceń („planowany akt”).

Procedurę zaproponowaną przez Sekretariat Komitetu Stron w dokumencie IC-CP(2024)10 można podsumować następująco:

- Zalecenia powinny obejmować propozycje zawarte w sprawozdaniach z oceny tematycznej, którymi zdaniem GREVIO należy się zająć w trybie szczególnie pilnym („wzywa”), oraz te, którymi zdaniem GREVIO należy się zająć w najbliższej przyszłości („zdecydowanie zachęca”), dotyczące wszystkich rozdziałów konwencji.

⁹ Art. 7, 8, 11, 12, 14, 15, 16, 18, 20, 22, 25, 31, 48, 49, 50, 51, 52, 53 i 56 konwencji sтамбуlskiej, kwestionariusz GREVIO dotyczący oceny wdrażania przez Strony Konwencji Rady Europy o zapobieganiu i zwalczaniu przemocy wobec kobiet i przemocy domowej, 1. runda oceny tematycznej: Budowanie zaufania poprzez zapewnianie wsparcia, ochrony i sprawiedliwości: [1680a90c67 \(coe.int\)](https://www.coe.int/t/treaties/kyiv/1680a90c67).

¹⁰ Dokument otwierający dyskusję w sprawie przyjęcia przez Komitet Stron zaleceń w świetle pierwszych sprawozdań z oceny tematycznej oraz propozycji i sugestii GREVIO.

¹¹ Decyzja w sprawie zaleceń, które mają zostać przyjęte przez Komitet Stron w świetle sprawozdań GREVIO przyjętych w ramach pierwszej rundy oceny tematycznej [IC-CP(2024)10].

- Komitet Stron nadzoruje wdrażanie tych zaleceń zgodnie ze swoim regulaminem wewnętrznym, zwracając się do danej Strony o przedłożenie pisemnego sprawozdania na temat sposobu wdrożenia zaleceń w ciągu trzech lat od ich przyjęcia. Komitet Stron może następnie podjąć decyzję o niepodejmowaniu żadnych dalszych kroków w ramach swojego nadzoru, aby nie zbiegły się one w czasie z przyszłymi rundami oceny prowadzonymi przez GREVIO.
- W zaleceniach należy wyraźnie zaznaczyć, że Strona powinna wdrożyć pozostałe propozycje GREVIO bez konieczności składania dalszych sprawozdań na temat mniej pilnych kwestii, w celu uwzględnienia wniosków GREVIO w całości, a także należy zachęcić Stronę do kontynuowania dialogu z GREVIO.

3. STANOWISKO, JAKIE MA BYĆ ZAJĘTE W IMIENIU UNII

Planowany akt dotyczy wniosku Sekretariatu Komitetu Stron w sprawie zakresu i procedury wydawania Stronom zaleceń dotyczących wdrażania przez nie konwencji stambulskiej na podstawie pierwszych sprawozdań z oceny tematycznej GREVIO, wraz ze wzorem określającym strukturę takich przyszłych zaleceń. Runda oceny tematycznej dotyczy wdrażania przez Strony postanowień konwencji, które odnoszą się do kwestii współpracy wymiarów sprawiedliwości w sprawach karnych, m.in. kwestii ochrony i wsparcia ofiar przemocy wobec kobiet i przemocy domowej. Zalecenia przyjęte przez Komitet Stron mogą mieć decydujący wpływ na treść prawa Unii, ponieważ mogą rzutować na wykładnię odnośnych postanowień konwencji stambulskiej w przyszłości. Planowany akt określa procedurę przyjmowania wydanych Stronom zaleceń oraz nadzoru nad ich wdrażaniem; będzie on wiążący dla Unii. Należy w związku z tym ustalić stanowisko, jakie ma być zajęte w imieniu Unii w ramach Komitetu Stron w związku z planowanym aktem, odnośnie do kwestii współpracy wymiarów sprawiedliwości w sprawach karnych.

Proponuje się, aby UE przychyliła się do wniosku Sekretariatu, ponieważ proponowana procedura jest zgodna z procedurą oceny wyjściowej, która okazała się skuteczna i zapewnia skuteczne wdrożenie wszystkich postanowień wybranych do oceny tematycznej, a jednocześnie pozwala uniknąć nakładania się w czasie procesów monitorowania.

Proponowana zmiana w porównaniu z procedurą oceny wyjściowej dotyczy zakresu zaleceń. Nowy wniosek przewiduje rozszerzenie zakresu stosowania, tak aby obejmował wszystkie wnioski z oceny, które zdaniem GREVIO wymagają podjęcia pilnych działań („zdecydowanie zachęca”), zamiast ograniczać zalecenia do rozdziałów I i II konwencji, jak miało to miejsce zgodnie z poprzednią procedurą. Ten szerszy zakres powinien być możliwy do zaakceptowania, ponieważ ogólna liczba wniosków z oceny prawdopodobnie będzie mniejsza niż w sprawozdaniach z oceny wyjściowej GREVIO, biorąc pod uwagę, że sprawozdanie tematyczne dotyczy jedynie dziesięciu artykułów konwencji.

Ponadto we wniosku wprowadza się nieznaczną zmianę polegającą na wyraźnym stwierdzeniu, że Komitet Stron może podjąć decyzję o niepodejmowaniu dalszych kroków nadzorczych po otrzymaniu pisemnych sprawozdań z realizacji zaleceń, aby nie zbiegły się one w czasie z przyszłymi rundami oceny prowadzonymi przez GREVIO. Rozwiązuje to obawy zgłaszane przez Stronę dotyczące nakładania się w czasie procesów monitorowania, ponieważ musiały one jednocześnie zarządzać zarówno ocenami wyjściowymi, jak i tematycznymi. To również powinno być możliwe do zaakceptowania, biorąc pod uwagę potrzebę usprawnienia procedur i zmniejszenia obciążenia Stron.

Kolejną niewielką zmianą jest wyraźne stwierdzenie, że Komitet Stron zachęca daną Stronę do kontynuowania dialogu z GREVIO na temat osiągniętych postępów. To również powinno być możliwe do zaakceptowania, ponieważ taki dialog jest dobrowolny i może być pomocny dla danej Strony.

4. PODSTAWA PRAWNA

4.1. Proceduralna podstawa prawna

4.1.1. Zasady

Art. 218 ust. 9 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE) określa tryb przyjmowania decyzji ustalających „stanowiska, które mają być zajęte w imieniu Unii w ramach organu utworzonego przez umowę, gdy organ ten ma przyjąć akty mające skutki prawne, z wyjątkiem aktów uzupełniających lub zmieniających ramy instytucjonalne umowy”.

Pojęcie „akty mające skutki prawne” obejmuje akty, które mają skutki prawne na mocy przepisów prawa międzynarodowego dotyczących danego organu. Obejmuje ono ponadto instrumenty, które nie są wiążące na mocy prawa międzynarodowego, ale mogą „w sposób decydujący wywrzeć wpływ na treść przepisów przyjętych przez prawodawcę Unii”¹².

4.1.2. Zastosowanie w niniejszej sprawie

Komitet Stron jest organem ustanowionym na podstawie konwencji stambulskiej. Projekt decyzji, który Komitet Stron ma przyjąć, stanowi akt mający skutki prawne, ponieważ określi procedurę przyjmowania i nadzorowania wdrażania zaleceń wydanych Stronom na podstawie rundy oceny tematycznej w odniesieniu do kwestii współpracy wymiarów sprawiedliwości w sprawach karnych, a procedura ta może mieć wpływ na wykładnię odpowiednich postanowień konwencji w przyszłości, a zatem może mieć decydujący wpływ na treść prawa Unii. W związku z tym proceduralną podstawą prawną proponowanej decyzji jest art. 218 ust. 9 TFUE.

4.2. Materialna podstawa prawna

4.2.1. Zasady

Materialna podstawa prawna decyzji przyjętej w trybie art. 218 ust. 9 TFUE jest uzależniona głównie od celu i treści planowanego aktu, którego dotyczy stanowisko, jakie ma być zajęte w imieniu Unii. Jeżeli planowany akt ma dwojaki cel lub dwa elementy składowe, a jeden z tych celów lub elementów da się określić jako główny, zaś drugi ma jedynie poboczny charakter, decyzja przyjęta w trybie art. 218 ust. 9 TFUE musi mieć jedną materialną podstawę prawną, a mianowicie podstawę, której wymaga główny lub dominujący cel lub element składowy.

Jeżeli planowany akt ma jednocześnie wiele celów lub elementów składowych, które są nierozzerwalnie powiązane, a żaden nie ma charakteru pobocznego w stosunku do pozostałych, materialna podstawa prawna decyzji przyjętej w trybie art. 218 ust. 9 TFUE musi – na zasadzie wyjątku – obejmować różne, odpowiadające tym celom i elementom podstawy prawne.

4.2.2. Zastosowanie w niniejszej sprawie

Głównym celem planowanego aktu jest ustanowienie procedur umożliwiających Komitetowi Stron przyjmowanie zaleceń dla Stron na podstawie nowych sprawozdań GREVIO z oceny tematycznej. Runda oceny tematycznej dotyczy wdrażania przez Strony postanowień konwencji, które odnoszą się do kwestii współpracy wymiarów sprawiedliwości w sprawach karnych, m.in. kwestii ochrony i

¹² Wyrok Trybunału Sprawiedliwości z dnia 7 października 2014 r., Niemcy przeciwko Radzie, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, pkt 61–64.

wsparcia ofiar przemocy wobec kobiet i przemocy domowej. UE przystąpiła do konwencji stambulskiej w odniesieniu do kwestii wchodzących w zakres jej wyłącznych kompetencji, mianowicie kwestii instytucji Unii i jej administracji publicznej¹³ oraz kwestii współpracy wymiarów sprawiedliwości w sprawach karnych, azylu i zasady non-refoulement¹⁴. UE przystąpiła do konwencji stambulskiej w drodze dwóch odrębnych decyzji Rady, aby uwzględnić szczególne stanowisko Danii i Irlandii w odniesieniu do tytułu V TFUE. W związku z tym decyzję w sprawie stanowiska, jakie w odniesieniu do planowanego aktu ma być zajęte w imieniu Unii w ramach Komitetu Stron, także należy podzielić na dwie równoległe decyzje.

Planowany akt służy osiągnięciu celów w dziedzinie współpracy wymiarów sprawiedliwości w sprawach karnych (art. 82 ust. 2 i art. 84 TFUE), które są związane w sposób nierozłączny, a żaden z nich nie ma charakteru pobocznego w stosunku do pozostałych. Materialna podstawa prawna proponowanej decyzji obejmuje w związku z tym następujące postanowienia: art. 82 ust. 2 i art. 84 TFUE.

4.3. Podsumowanie

Podstawą prawną proponowanej decyzji powinien być art. 82 ust. 2 i art. 84 TFUE w związku z art. 218 ust. 9 TFUE.

¹³ Decyzja Rady (UE) 2023/1075 z dnia 1 czerwca 2023 r. w sprawie zawarcia, w imieniu Unii Europejskiej, Konwencji Rady Europy o zapobieganiu i zwalczaniu przemocy wobec kobiet i przemocy domowej w odniesieniu do instytucji i administracji publicznej Unii, Dz.U. L 143 I z 2.6.2023, s. 1.

¹⁴ Decyzja Rady (UE) 2023/1076 z dnia 1 czerwca 2023 r. w sprawie zawarcia, w imieniu Unii Europejskiej, Konwencji Rady Europy o zapobieganiu i zwalczaniu przemocy wobec kobiet i przemocy domowej w odniesieniu do spraw związanych ze współpracą wymiarów sprawiedliwości w sprawach karnych, w odniesieniu do azylu i zasady non-refoulement, Dz.U. L 143 I z 2.6.2023, s. 4.

Wniosek

DECYZJA RADY

w sprawie stanowiska, które ma być zajęte w imieniu Unii Europejskiej na 17. Posiedzeniu Komitetu Stron Konwencji Rady Europy o zapobieganiu i zwalczaniu przemocy wobec kobiet i przemocy domowej w odniesieniu do przyjęcia decyzji dotyczącej procedury wydawania Stronom zaleceń w pierwszej rundzie oceny tematycznej w zakresie kwestii związanych ze współpracą wymiarów sprawiedliwości w sprawach karnych

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 82 ust. 2 i art. 84 w związku z jego art. 218 ust. 9,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Unia zawarła Konwencję Rady Europy o zapobieganiu i zwalczaniu przemocy wobec kobiet i przemocy domowej (zwaną dalej „konwencją”) na podstawie decyzji Rady (UE) 2023/1075¹⁵ – w odniesieniu do instytucji i administracji publicznej Unii oraz na podstawie decyzji Rady (UE) 2023/1076¹⁶ – w odniesieniu do kwestii związanych ze współpracą wymiarów sprawiedliwości w sprawach karnych, w odniesieniu do azylu i zasady non-refoulement, w zakresie, w jakim kwestie te wchodzą w zakres wyłącznych kompetencji Unii; konwencja weszła w życie w odniesieniu do Unii w dniu 1 października 2023 r.
- (2) Jak stanowi art. 66 ust. 1 konwencji, zadaniem Grupy Ekspertów do spraw Przeciwdziałania Przemocy wobec Kobiet i Przemocy Domowej („GREVIO”) jest czuwanie nad wdrażaniem konwencji przez Strony. Zgodnie z art. 68 ust. 3 konwencji późniejsze procedury oceny, następujące po procedurze oceny wyjściowej dokonanej przez GREVIO dzieli się na rundy, które określa się mianem rund oceny tematycznej GREVIO. Zgodnie z art. 68 ust. 11 konwencji GREVIO ma przyjąć sprawozdanie i wnioski dotyczące działań podjętych przez daną Stronę w celu wdrożenia postanowień konwencji. Zgodnie z art. 68 ust. 12 konwencji Komitet Stron konwencji może przyjąć zalecenia zaadresowane do danego państwa będącego Stroną.
- (3) Pierwsza runda oceny tematycznej, zatytułowana „Budowanie zaufania poprzez zapewnianie wsparcia, ochrony i sprawiedliwości”, rozpoczęła się w 2022 r. i będzie trwać w latach 2023–2031. Dotyczy ona 19 postanowień szczegółowych konwencji¹⁷ oraz wdrażania przez Strony postanowień konwencji, które odnoszą się do kwestii współpracy

¹⁵ Decyzja Rady (UE) 2023/1075 z dnia 1 czerwca 2023 r. w sprawie zawarcia, w imieniu Unii Europejskiej, Konwencji Rady Europy o zapobieganiu i zwalczaniu przemocy wobec kobiet i przemocy domowej w odniesieniu do instytucji i administracji publicznej Unii, Dz.U. L 143 I z 2.6.2023, s. 1.

¹⁶ Decyzja Rady (UE) 2023/1076 z dnia 1 czerwca 2023 r. w sprawie zawarcia, w imieniu Unii Europejskiej, Konwencji Rady Europy o zapobieganiu i zwalczaniu przemocy wobec kobiet i przemocy domowej w odniesieniu do spraw związanych ze współpracą wymiarów sprawiedliwości w sprawach karnych, w odniesieniu do azylu i zasady non-refoulement, Dz.U. L 143 I z 2.6.2023, s. 4.

¹⁷ Art. 7, 8, 11, 12, 14, 15, 16, 18, 20, 22, 25, 31, 48, 49, 50, 51, 52, 53 i 56 konwencji stambulskiej.

wymiarów sprawiedliwości w sprawach karnych, m.in. kwestii ochrony i wsparcia ofiar przemocy wobec kobiet i przemocy domowej.

- (4) We wrześniu 2024 r. Sekretariat Komitetu Stron przedstawił projekt decyzji w sprawie zaleceń, które mają zostać przyjęte przez Komitet Stron w świetle sprawozdań GREVIO przyjętych w ramach pierwszej rundy oceny tematycznej [IC-CP(2024)10], która przewiduje procedurę przyjmowania zaleceń i późniejszego nadzoru nad ich wdrażaniem przez Komitet Stron oraz zawiera wzór zalecenia. Projekt decyzji zostanie omówiony i, w miarę możliwości, przyjęty na 17. posiedzeniu Komitetu Stron w dniu 17 grudnia 2024 r.
- (5) Należy ustalić stanowisko, jakie ma być zajęte w imieniu Unii w ramach Komitetu Stron, ponieważ w planowanym akcie określona zostanie procedura przyjmowania i nadzorowania wdrażania zaleceń skierowanych do Stron w odniesieniu do kwestii współpracy wymiarów sprawiedliwości w sprawach karnych. Zalecenia te będą mogły mieć decydujący wpływ na treść prawa Unii, ponieważ mogą rzutować na wykładnię odnośnych postanowień konwencji stambulskiej w przyszłości.
- (6) Zgodnie z projektem decyzji zalecenia powinny ograniczać się do najpilniejszych kwestii, które wskazało GREVIO w swoich sprawozdaniach. Kwestie te obejmują niedociągnięcia, które GREVIO uważa za wymagające natychmiastowego podjęcia działań, w przypadku których używa czasownika „wzywa”, a także te kwestie, którymi zdaniem GREVIO należy się zająć w najbliższej przyszłości, wprowadzone czasownikiem „zdecydowanie zachęca”, obejmujące wszystkie rozdziały konwencji.
- (7) Jeżeli chodzi o nadzór, projekt decyzji przewiduje, że Komitet Stron powinien nadzorować wdrażanie tych zaleceń, zwracając się do danej Strony o przedłożenie pisemnego sprawozdania na temat środków wprowadzonych w okresie trzech lat od przyjęcia zaleceń. Komitet Stron może następnie podjąć decyzję o niepodejmowaniu żadnych dalszych kroków w ramach swojego nadzoru, aby nie zbiegły się one w czasie z przyszłymi rundami oceny prowadzonymi przez GREVIO.
- (8) Ponadto projekt decyzji przewiduje, że – w celu uwzględnienia wniosków GREVIO w całości – w zaleceniach należy zaznaczyć, że Strona powinna wdrożyć pozostałe, mniej pilne propozycje GREVIO, a także należy zachęcić Stronę do kontynuowania dialogu z GREVIO.
- (9) Proponuje się, aby Unia przychyliła się do projektu decyzji, ponieważ proponowana procedura jest zgodna z procedurą oceny wyjściowej, która okazała się skuteczna i zapewnia skuteczne wdrożenie wszystkich postanowień wybranych do oceny tematycznej, a jednocześnie pozwala uniknąć nakładania się w czasie procesów monitorowania.
- (10) Stanowisko Unii w ramach Komitetu Stron powinno zatem polegać na poparciu przyjęcia projektu decyzji zawartego w dokumencie IC-CP(2024)10, w tym proponowanego wzoru zalecenia w dodatku I do tego projektu.
- (11) Aby zapewnić niezbędną elastyczność podczas posiedzenia Komitetu Stron, należy przewidzieć możliwość uzgodnienia niewielkich zmian w projekcie decyzji bez kolejnej decyzji Rady.
- (12) Irlandia nie jest związana decyzją Rady (UE) 2023/1076, a zatem nie uczestniczy w przyjęciu niniejszej decyzji.
- (13) Zgodnie z art. 1 i 2 Protokołu nr 22 w sprawie stanowiska Danii, załączonego do Traktatu o Unii Europejskiej i do Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, Dania nie uczestniczy w przyjęciu niniejszej decyzji i nie jest nią związana ani jej nie stosuje,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

Stanowisko, które ma być zajęte w imieniu Unii na 17. posiedzeniu Komitetu Stron ustanowionego na mocy art. 67 konwencji, polega na poparciu przyjęcia decyzji w sprawie zaleceń, które Komitet Stron ma przyjąć w świetle sprawozdań GREVIO przyjętych w ramach pierwszej rundy oceny tematycznej [IC-CP(2024)10], w tym proponowanego wzoru zalecenia w dodatku I do tego projektu.

Artykuł 2

Przedstawiciele Unii w ramach Komitetu Stron mogą wyrazić zgodę na niewielkie zmiany do projektu decyzji IC-CP(2024)10, w tym do dodatku I do tego projektu, bez konieczności przyjmowania przez Radę kolejnej decyzji.

Artykuł 3

Niniejsza decyzja skierowana jest do Komisji.

Sporządzono w Brukseli dnia r.

*W imieniu Rady
Przewodniczący*